

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

22-28 Ağustos 2024

Otomotiv satışlarına yeni kurallar geldi

Ticaret Bakanlığı'nın Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmeliği Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bundan böyle ikinci el satışlarda Güvenli Ödeme Sisteminin herkes tarafından kullanılması zorunlu hale getirildi.

Ticaret Bakanlığı'nın otomotiv satışlarına yönelik yeni yönetmeliği ile ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretini düzenleyen önceki düzenlemelerin kapsamı genişletildi.

Bu kapsamda, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin önemli değişiklikler yapılırken sıfır taşıtı ticaretinde distribütör ve yetkili satıcıların yükümlülükleri düzenlendi.

Ayrıca, elektronik ortamda gerçekleştirilen taşıtı ihaleleri ile taşıtı ön değerlemesine yönelik ilke ve kurallar da belirlendi.

Yönetmelikte öne çıkan konulardan biri ikinci el motorlu kara taşıtı satışlarında Güvenli Ödeme Sisteminin herkes tarafından kullanılmasının zorunlu hale getirilmesi oldu.

Yönetmelikle satışlarda kaporalara yönelik düzenlemeler de geldi. Buna göre, kısmi ödeme alınan siparişlerde alıcı mağduriyetlerini önlemek amacıyla sipariş formu düzenleme zorunluluğu getirildi.

Yetkili satıcı, bu formu düzenlemeden alıcıdan herhangi bir ödeme talep edemeyecek, kaporası alınan taşıtı 45 gün içinde alıcıya teslim edecek ve taşıtı teslimine 7 gün kalıncaya kadar satış fiyatının yüzde 10'undan fazla kapora alamayacak. Ayrıca alıcı, sipariş formunun düzenlendiği tarihten itibaren 14 gün içinde siparişini herhangi bir cezai şarta maruz kalmadan iptal edebilecek.²

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Ticaret Bakanlığından: Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik, Resmi Gazete, Sayı: 32645, (27 Ağustos 2024).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/08/20240827-1.htm>

Yatırım teşviklerinde işverene ilave prim desteği

Yatırım teşviklerinde kadın ve genç sigortalıların istihdamına yönelik ilave sigorta primi işveren hissesi desteği (İSPİH) sağlanacak.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ", Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, yatırımcılara kadın veya genç istihdamına yönelik ilave sigorta primi işveren hissesi desteği verilecek.

İSPİH desteği, 29 Haziran 2021'den sonrasındaki müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında uygulanacak.

Desteğin uygulanabilmesi için yatırımcıların, yatırım teşvik belgesinde kayıtlı sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasının bittiği dönemi takip eden 3 ay içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) başvurması gerekiyor.

Teşvik belgelerinde kayıtlı sigorta primi işveren hissesi desteğinden kısmi süreli çalışma, sigortalıya ilişkin rapor, ücretsiz izin gibi eksik günler hariç olmak üzere toplam 360 gün prim ödeme süresinde faydalanmış kadın veya genç (18 yaşını doldurmuş ve 26 yaşından gün almamış kişi) İSPİH desteğine konu çalışan sayısının hesaplanmasında dikkate alınacak.

Yararlanılan destek tutarı, yatırımcının faydalandığı sigorta primi işveren hissesi desteği tutarı da dahil olmak üzere teşvik belgesinde kayıtlı azami destek tutarını geçemeyecek. Ayrıca hesaplanan çalışan sayısı teşvik belgesinde kayıtlı olan ilave istihdam sayısını aşamayacak.

İSPİH desteğinden yararlanabilecek yatırımcılara ilişkin firma adı, teşvik belgesi sayısı, iş yeri sicil numarası, istihdam sayısı, vergi dairesi ve numarası, destek başlangıç dönemi ve destekten yararlanma süresine dair bilgiler SGK tarafından Bakanlığa ayda 1 defa bildirilecek.³

³ Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından: Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2024/1), Resmi Gazete, Sayı: 32642, (24 Ağustos 2024).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/08/20240824-4.htm>

Vergi beyannameleri için süre uzatıldı

Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), bu yılın ikinci çeyreğine ait gelir ve kurum geçici vergi beyannamelerinin verilme ve ödeme sürelerinin 6 Eylül Cuma gün sonuna kadar uzatıldığını bildirdi.

Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), bu yılın ikinci çeyreğine ait gelir ve kurum geçici vergi beyannamelerinin verilme ve ödeme sürelerinin 6 Eylül Cuma gün sonuna kadar uzatıldığını bildirdi.

GİB'in internet sitesinde konuya ilişkin duyuru yayınlandı.

Buna göre, Hazine ve Maliye Bakanlığına iletilen talepler nedeniyle 27 Ağustos gün sonuna kadar verilmesi gereken 2024 ikinci geçici vergi dönemine (nisan-mayıs-haziran) ait gelir ve kurum geçici vergi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 6 Eylül Cuma gün sonuna kadar uzatıldı.

Söz konusu uzatma, ilgili geçici vergi dönemi itibarıyla beyanname verme tarihi 27 Ağustos günü sonu olan özel hesap dönemine tabi mükellefleri de kapsayacak.

Daha önce 19 Ağustos gün sonuna kadar verilmesi gereken vergi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 27 Ağustos Salı gün sonuna kadar uzatılmıştı.”⁴

Tüketiciye yönelik sözleşmelerin kapsamı genişletildi

İş yeri dışında kurulan sözleşmelerin kapsamı genişledi; AVM satışları, bahis ve piyango kapsama dahil edildi.

Satıcı veya sağlayıcı olarak ifade edilen mal veya hizmet sağlayıcılar ile tüketici arasında akdedilen iş yeri dışında kurulan sözleşmelerin kapsamı genişledi.

Kapsama, AVM'lerde yapılan satışlar, temizlik hizmetleri ile bahis, çekiliş, piyango ve benzeri şans oyunlarına ilişkin hizmetler, belirli bir tarihte veya dönemde yapılması gereken konaklama, eşya taşıma, araba kiralama, yiyecek-içecek tedariki ve boş zamanın eğlence veya dinlenme amacıyla değerlendirilmesi hizmetleri de eklendi. Uygulama 1 Ocak 2025'te başlayacak.

Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanan iş yeri dışında kurulan sözleşmeler yönetmeliğinde değişiklikler yapan Ticaret Bakanlığı yönetmeliğine göre, mal veya hizmet bedeli 250 TL'yi aşmayan satışlar da iş yeri dışında kurulan sözleşmeler ile doğrudan satışlar kapsamında olacak Bu sınır daha önce 30 TL olarak uygulanıyordu.

⁴ Gelir İdaresi Başkanlığından: 27 Ağustos 2024 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2024 II. Geçici Vergi Dönemine (Nisan-Mayıs-Haziran) ait Gelir ve Kurum Geçici Vergi Beyannamelerinin verilme ve ödeme sürelerinin uzatılması, (23 Ağustos 2024).

<https://teknoloji.gib.gov.tr/node/177901>

Düzenlemeye göre, tüketici, iş yeri dışında kurulan sözleşme ya da buna karşılık gelen herhangi bir teklif ile bağlanmadan önce; cayma hakkının olduğu durumlarda, bu hakkın kullanılma şartları, süresi ve usulü, cayma hakkının kaybedileceği durumlarda hangi koşullarda bu hakkın kaybedileceği, cayma hakkının kullanılmadığı durumlarda cayma hakkından faydalanamayacağı konularında satıcı veya sağlayıcı tarafından yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile bilgilendirilmek zorunda olacak.”⁵

Devlet üst üste iki yıl işlenmeyen tarım arazisini kiraya verecek

Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre, mülkiyeti gerçek/tüzel kişilere ait olan ve 2 yıl işlenmeyen tarım arazileri bakanlık tarafından tarımsal amaçla kiralanabilecek.

Tarım ve Orman Bakanlığı, işlenmeyen tarım arazileri için yeni bir karar aldı. Buna göre, özel mülkiyette olan ve iki yıl üst üste işlenmeyen tarım arazilerinin kiralanmasına ilişkin hazırladığı yönetmelik yürürlüğe girdi.

Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelikte " Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan tarım arazileri hariç olmak üzere mülkiyeti gerçek veya tüzel kişilere ait olup üst üste iki yıl süreyle işlenmeyen tarım arazileri, arazinin vasfının değiştirilmemesi ve kiralayan tarafından tarımsal üretimde kullanılması şartıyla bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Bakanlıkça sezonluk olarak kiraya verilir." ifadeleri yer aldı.

Bakanlıkça kiraya verilecek tarım arazilerinin rayiç kira bedelini tespit etmek ve kiralama işlemlerini gerçekleştirmek amacıyla bir komisyon kurulacak.⁶

Ürün ihtisas borsasında üyelik teminatı alınabilecek

Resmi Gazete'de yayımlanan düzenlemeye göre, ürün ihtisas borsası üyelerinden, borsaya verebilecekleri zararları karşılayabilmek amacıyla üyelik teminatı alınabilecek.

Elektronik ürün senetleri ile elektronik ürün senetlerine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinin işlem gördüğü ürün ihtisas Borsası üyelerinden "üyelik teminatı" alınabilecek.

Ticaret Bakanlığınca hazırlanan Ürün İhtisas Borsasının Kuruluş, Faaliyet, İşleyiş ve Denetim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

⁵ Ticaret Bakanlığından: İş Yeri Dışında Kurulan Sözleşmeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete, Sayı: 32641, (23 Ağustos 2024).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/08/20240823-1.htm>

⁶ Tarım ve Orman Bakanlığından: İşlenmeyen Tarım Arazilerinin Tarımsal Amaçlı Kiraya Verilmesine İlişkin Yönetmelik, Resmi Gazete, Sayı: 32640, (22 Ağustos 2024).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/08/20240822-1.htm>

Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, düzenlemeyle borsa üyelerinden, borsaya verebilecekleri zararlar ile aidat, komisyon ve diğer yükümlülüklerinin süresinde yerine getirilmemesi halinde doğacak zararları karşılayabilmek amacıyla üyelik teminatı alınabilecek.

Borsada gerçekleştirilen işlemlerde devir ile bedelin ödenmesi, alıcı ve satıcının diğer yükümlülüklerinin süresinde yerine getirilmesi veya temerrüt nedeniyle oluşacak zararın tazmini amaçlarıyla teminat yatırma veya bulundurma zorunluluğu getirilebilecek.

Garanti fonunu yönetmek üzere borsa bünyesinde bir takas merkezi oluşturulacak. Genel işleyişle teminatlardan karşılanamayan zararlar garanti fonundan karşılanabilecek.⁷

⁷ Ticaret Bakanlığından: Ürün İhtisas Borsasının Kuruluş, Faaliyet, İşleyiş ve Denetim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete, Sayı: 32640, (22 Ağustos 2024).
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/08/20240822-3.htm>